

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Zuzany Bystřické a soudců Mariana Kokeše a Martina Kopy v právní věci

žalobce: **Kaufland Česká republika, v. o. s.**, IČO: 251 10 161
sídlem Bělohorská 2428/203, 169 00 Praha 6

proti
žalované: **Česká obchodní inspekce, ústřední inspektorát**
sídlem Štěpánská 15, 120 00 Praha 2

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 16. 11. 2022, č. j. ČOI 142990/22/O100/Krč/Št,

takto:

- I. Žaloba **se zamítá**.
- II. Žalobce **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalované **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Česká obchodní inspekce, inspektorát České obchodní inspekce pro Jihomoravský a Zlínský kraj (dále jen „správní orgán prvního stupně“) uznal žalobce vinným ze spáchání přestupku podle § 24 odst. 7 písm. a) zákona č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, a to rozhodnutím ze dne 17. 10. 2022, čj. ČOI 114175/22/3000/R/N (dále též „rozhodnutí o přestupku“). Přestupku se žalobce dopustil tím, že v rozporu s § 3 odst. 1 písm. c) zákona o ochraně spotřebitele ve dnech 12. 4. 2022, 13. 4. 2022, 26. 4. 2022, 4. 5. 2022, 2. 6. 2022, 21. 6. 2022 a

19. 7. 2022 ve svých provozovnách na území Jihomoravského kraje nesprávně účtoval cenu u celkem 19 typů výrobků, čímž došlo k rozdílu v ceně v neprospěch spotřebitele v celkové výši 578 Kč. Za uvedené přestupky uložil správní orgán prvního stupně žalobci úhrnnou pokutu ve výši 600 000 Kč a povinnost uhradit náklady řízení ve výši 1000 Kč.

2. Žalovaná napadeným rozhodnutím odvolání žalobce zamítl a rozhodnutí o přestupku potvrdil.

II. Shrnutí argumentů obsažených v žalobě

3. Ve včas podané žalobě (§ 72 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, dále jen „s. ř. s.“), splňující též ostatní podmínky řízení (§ 65, § 68 a § 70 s. ř. s.), žalobce navrhl krajskému soudu, aby rozhodnutí žalované zrušil, neboť se podle něj dostatečně nezabývala odvolacími námitkami a neodstranila vady rozhodnutí o přestupku.
4. Žalobce v první řadě uvádí, že ohledně skutku ze dne 21. 6. 2022 nebylo správním orgánem řádně zahájeno správní řízení. O tomto skutku tudíž nemělo být vůbec rozhodováno. Pokud žalovaná přes tuto vadu potvrdila rozhodnutí o pokutě, zatížila napadené rozhodnutí vadou nepřezkoumatelnosti. Zohlednění skutku ze dne 21. 6. 2022 se taktéž promítlo do výše úhrnné pokuty.
5. Uloženou pokutu ve výši 600 000 Kč považuje žalobce za nepřiměřeně vysokou. Při jejím stanovení nebyl zohledněn zavedený systém vrácení peněz při chybném účtování. Správní orgány taktéž rezignovaly na zhodnocení dalších polehčujících okolností. Kupříkladu u nejzávažnějšího skutku ze dne 4. 5. 2022 bylo u výrobku LED OSRAM MR16 35 zaúčtováno namísto 8,90 Kč částka 89,90 Kč, což je podle žalobce markantní písařská chyba. Zadruhé, k nesprávnému účtování cen docházelo pouze v rádech několika desítek procent, přičemž ve spojení s lidským pochybením konkrétních zaměstnanců by tato skutečnost měla být posuzována jako polehčující. Uloženou pokutu žalobce považuje také za rozpornou se zásadou legitimního očekávání, jelikož s ohledem na předchozí rozhodovací praxi žalované má za to, že za totožná porušení byly ukládány pokuty výrazně nižší.

III. Vyjádření žalované k žalobě

6. Žalovaná ve vyjádření k žalobě v první řadě odkazuje na obsah napadeného rozhodnutí, neboť námitky žalobce jsou v podstatě shodné s námitkami odvolacími, s nimiž se žalovaná v napadeném rozhodnutí již dostatečně vypořádala. Žalovaná má za to, že ohledně skutku ze dne 21. 6. 2022 bylo správní řízení řádně zahájeno, neboť sdělení správního orgánu obsahovalo všechny zákonné náležitosti. K tvrzení žalobce, že ke skutku ze dne 4. 5. 2022 (účtování desetinásobku deklarované ceny 8,90 Kč) došlo kvůli písařské chybě, žalovaná podotýká, že tato skutečnost nebyla žalobcem zmíněna ani v jednom stupni řízení. I tak je tato argumentace zcela irelevantní, neboť k účtování desetinásobku ceny výrobku došlo v rámci zavedeného elektronického pokladního systému. Nelze hovořit pouze o písařské chybě, ale o závažném pochybení. Konečně žalovaná uvedla, že o tvrzené efektivitě žalobcem zavedeného systému vrácení peněz nenásvědčuje opakované porušování zákonných povinností žalobcem.

IV. Posouzení věci soudem

7. Krajský soud přezkoumal, za splnění podmínek dle § 51 odst. 1 s. ř. s. bez nařízení jednání, v mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 2 s. ř. s.) napadené rozhodnutí žalované, jakož i předcházející rozhodnutí správního orgánu prvního stupně, včetně řízení předcházející jejich vydání, a dospěl k závěru, že žaloba **není důvodná** (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).

Nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí

8. Krajský soud se předně zabýval námitkou nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí, jelikož se jedná o tak závažnou vadu, že by se jí soud musel zabývat z úřední povinnosti i nad rámec uplatněných žalobních námitek (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 6. 2004, č. j. 5 A 157/2002-35; rozhodnutí správních osudů jsou dostupná na <https://www.nssoud.cz>). Krajský soud považuje za vhodné předesílit, že zrušení správního rozhodnutí pro nepřezkoumatelnost je vyhrazeno těm nejzávažnějším vadám správních rozhodnutí, kdy pro absenci důvodů či pro nesrozumitelnost skutečně nelze správní rozhodnutí meritorně přezkoumat. Žalobce námitku stran nepřezkoumatelnosti formuloval tak, že žalovaná v napadeném rozhodnutí rozhodovala o nezákonně rozšířeném předmětu řízení, způsobeným postupem správního orgánu, když žalobci řádně nedoručil oznámení o zahájení řízení o skutku ze dne 21. 6. 2022 v souladu s § 78 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“). Žalobce taktéž namítl, že z rozhodnutí o pokutě a napadeného rozhodnutí není zřejmé, z jakých důvodů mu byla uložena úhrnná pokuta ve výši 600 000 Kč.
9. Dle § 78 odst. 4 věta první zákona o odpovědnosti za přestupky platí, že „[m]á-li být v řízení rozhodováno také o jiném skutku, než pro který bylo oznámeno zahájení řízení, postupuje správní orgán obdobně podle odstavců 2 a 3“. Zašle tedy další oznámení o zahájení řízení (rozšiřující oznámení dosavadní) s popisem dalšího skutku, o kterém má být rozhodováno, a jeho předběžnou kvalifikaci (viz Jemelka, L., Vetešník P. *Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich. Zákon o některých přestupcích. Komentář*. 2. vydání. Praha: Nakladatelství C. H. Beck, 2020, § 78).
10. Krajský soud ze správního spisu zjistil následující.
11. Správní orgán prvního stupně po provedení výše uvedených kontrol doručil dne 30. 8. 2022 žalobci oznámení o zahájení řízení o přestupku, č. j. ČOI 105324/22/3000, a to konkrétně ohledně skutků spáchaných ve dnech 12. 4. 2022, 13. 4. 2022, 26. 4. 2022, 4. 5. 2022, 2. 6. 2022 a 19. 7. 2022. Dne 19. 9. 2022 pak správní orgán doručil žalobci podání s názvem „Vyrozumění obviněné o rozšíření správního řízení před vydáním rozhodnutí“, č. j. ČOI 114540/22/3000. V tomto podání správní orgán uvedl, že rozšiřuje správní řízení o skutek, zjištěný při kontrole provozovny dne 21. 6. 2022, spočívající v nesprávném účtování ceny u 2 druhů výrobků zakoupených v kontrolním nákupu, čímž došlo k celkovému rozdílu v účtování ve výši 140,00 Kč v neprospěch spotřebitele. Podle správního orgánu takové jednání nasvědčuje porušení právní povinnosti dle § 3 odst. 1 písm. c) zákona o ochraně spotřebitele a naplnění skutkové podstaty přestupku ve smyslu § 24 odst. 7 písm. a) tohoto zákona. Žalobce na toto reagoval přípisem s názvem „Žádost o zaslání oznámení správního řízení“ ze dne 20. 9. 2022, v němž zažádal o zaslání „Oznámení o zahájení správního řízení“, které měl neobdržet.
12. Krajský soud má za to, že správní orgán řádně rozšířil předmět správního řízení o skutek ze dne 21. 6. 2022, neboť v podání s názvem „Vyrozumění obviněné o rozšíření správního řízení před vydáním rozhodnutí“ uvedl popis skutku, o kterém má být v řízení rozhodováno, a jeho předběžnou právní kvalifikaci. Krajský soud proto konstatuje, že toto podání splňovalo požadavky § 78 odst. 2 a 3 zákona o odpovědnosti za přestupky a tedy i § 78 odst. 4 tohoto zákona.
13. Ani druhou námitku, v níž žalobce spatřuje nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí, krajský soud neshledal za důvodnou. Správní orgán prvního stupně se na stranách 5 až 8

rozhodnutí o pokutě podrobně zabýval odůvodněním výše pokuty. Z odůvodnění je zřejmé, jaké skutečnosti správní orgán hodnotil ve prospěch i neprospěch žalobce. Vyjádřil se ke společenské škodlivosti a zákonné podstatě spáchaných přestupků. Uvedl, že pokuta byla uložena jako úhrnná při souběhu více přestupků, za které je dle § 24 odst. 19 písm. e) zákona o ochraně spotřebitele možno uložit pokutu až ve výši 5 000 000 Kč. Žalovaná se v napadeném rozhodnutí otázkou výše pokuty taktéž zabývala, ostatně většina odvolací argumentace cílila právě na nepřiměřenost výše pokuty. Z obou rozhodnutí je tak zřejmé, na základě jakých důvodů byla pokuta uložena.

Skutková zjištění

14. Žalobce v žalobě vznesl obecnou námitku nedostatečně zjištěného skutkového stavu. Krajský soud úvodem upozorňuje, že i když žalobce tuto námitku vznesl až v soudním řízení, neznamená to, že je automaticky nepřípustná (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 8. 2008, č. j. 7 Afs 54/2007-62). Žalobci nelze „upírat ani možnost podat komplexní žalobu, přestože ve správním řízení zůstal zcela pasivní“, přičemž tyto závěry lze vztáhnout i na otázky skutkové (usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 5. 2017, č. j. 10 As 24/2015-71). Krajský soud proto přistoupil k posouzení této námítky zpochybňující skutková zjištění správních orgánů.
15. Současně je ovšem třeba zdůraznit, že žalobce uvedenou žalobní námitku vznesl pouze toliko v obecné rovině, aniž by jí jakkoliv blíže rozvedl nerozvedl. Krajský soud proto stejně obecným způsobem konstatuje, že součástí správního spisu jsou všechny stěžejní podklady pro rozhodnutí a vyplývají z nich skutečnosti, na základě kterých byl žalobce shledán vinným ze spáchaní předmětných přestupků.
16. Z obsahu správního spisu vyplývá, že správní orgán provedl ve výše uvedených dnech v provozovnách žalobce (specifikovaných v rozhodnutí o pokutě) kontroly ve smyslu zákon č. 255/2012 Sb., o kontrole, a zákona č. 64/1986 Sb., o České obchodní inspekci. Celkem při sedmi z nich zjistil nesprávné účtování zboží ze strany žalobce. Stalo se tak u 20 kusů zboží, přičemž celkový součet rozdílů deklarované a následně účtované ceny činil 578 Kč v neprospěch spotřebitele. Žalobce spáchání výše uvedeného jednání nezpochybňuje, u zaúčtování jednoho zboží však uvádí, že rozdíl mezi deklarovanou a účtovanou cenou způsobila písařská chyba.
17. Z protokolu o kontrole ze dne 10. 5. 2022, č. j. ČOI 63036/22/0100, vyplývá, že součástí kontrolního nákupu bylo i zboží s názvem „LED OSRAM MR16 35“. Toto zboží mělo deklarovanou cenu (po slevě) ve výši 8,90 Kč. Žalobce však za toto zboží účtoval částku 89,90 Kč, rozdíl činil 81 Kč v neprospěch spotřebitele. Z fotografické přílohy protokolu o kontrole vyplývá, že původní cena zboží před slevou byla 32,90 Kč. Lze tak přisvědčit tvrzení žalobce, že rozdíl mezi deklarovanou a účtovanou cenou zmíněného zboží mohl vzniknout tím, že došlo k posunutí desetinné čárky při naceňování zboží. U ostatních typů zboží byl tento rozdíl způsoben tím, že žalobce chybně účtoval cenu zboží před slevou, namísto ceny po slevě. Tak tomu ale u zboží „LED OSRAM MR16 35“ být nemohlo, protože by v takovém případě byla účtována cena před slevou - 32,90 Kč, což nebyla.
18. Uvedená skutková okolnost však nemá vliv na právní kvalifikaci skutku. Skutková podstata přestupku dle § 24 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele postihuje nesplnění povinnosti poctivého prodeje výrobků nebo poskytování služeb podle § 3 zákona o ochraně spotřebitele. Ustanovení § 3 písm. c) zákona o ochraně spotřebitele hovoří mimo jiné o tom, že prodávající je povinen ceny při prodeji výrobků nebo služeb *správně účtovat*. V případě

zmíněného zboží došlo k jeho nesprávnému účtování žalobcem, byť z odlišného důvodu než u jiných typů zboží. Zákonné znaky přestupku však byly naplněny a žalobce za tento přestupek nese objektivní odpovědnost.

Zákonnost uložené pokuty

19. Stěžejní žalobní námitka spočívá v žalobcem tvrzené nepřiměřenosti uložené pokuty. Krajský soud k tomu předně uvádí, že ukládání sankcí za přestupky je proces, v rámci kterého se aplikuje správní uvážení (diskrece správního orgánu). Správní úvaha se musí pohybovat v zákonem vymezených hranicích, v rámci kterých je správnímu orgánu dovoleno zvolit jedno z více možných a zákonem předvídaných řešení. Při soudním přezkumu správního uvážení krajský soud ve smyslu § 78 odst. 1 s. ř. s. zkoumá, zda správní orgán respektoval stanovené meze tohoto uvážení, případně zda správního uvážení nezneužil. V konkrétním případě tedy pachatel přestupku nespověděl (nestanovil-li zákonodárce pro daný přestupek sankci fixní) „právo“ na konkrétní druh sankce, příp. v konkrétní výši – udělená sankce ovšem musí vzhledem ke všem relevantním okolnostem působit přiměřeně (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 12. 2003, č. j. 5 A 139/2002–46). Správní úvaha správního orgánu je přitom limitována mimo jiné výčtem sankcí, které lze za předmětné přestupky uložit, včetně jejich konkrétního rozpětí. Již tyto údaje jsou pro posuzování přiměřenosti relevantní, jelikož poskytují určitou informaci o tom, jaké druhy/výše sankcí považuje u daného typu deliktních jednání za potenciálně přiměřené zákonodárce.
20. V kontextu nyní projednávané věci je třeba rovněž upozornit, že správní orgán uložil pokutu za více sbíhajících se přestupků, tudíž ukládal tzv. úhrnnou pokutu. Jejím účelem je uložení jedné pokuty za všechny sbíhající přestupky, přičemž se vychází z absorpční zásady a pokutu lze uložit v rozmezí platném pro nejprísněji postižitelný přestupek. Ke všem sbíhajícím přestupkům se přihlíží při ukládání sankce jako k přitěžujícím okolnostem (srov. Vítová, B. *Zákon o ochraně spotřebitele. Komentář*. Wolters Kluwer, Praha, 2020, § 24). V tomto případě bylo dle § 24 odst. 19 písm. e) zákona o ochraně spotřebitele možné uložit úhrnnou pokutu do výše 5 000 000 Kč. Ustanovení § 37 zákona o odpovědnosti za přestupky pak uvádí demonstrativní výčet kritérií, ke kterým správní orgán při správním uvážení přihlíží, což musí v rozhodnutí o sankci logicky a uceleně odůvodnit.
21. Krajský soud je přesvědčen, že správní orgány všem těmto požadavkům dostály. Z rozhodnutí o přestupku vyplývá, že správní orgán prvního stupně nejprve vyložil chráněný zájem s odkazem na možnou výši uložené sankce. Jako k přitěžujícím okolnostem přihlédl k závažnosti přestupků, intenzitě protiprávních jednání, způsobu jejich spáchání a k jejich následkům a okolnostem, za nichž byly spáchány. Dále přihlédl k recidivě žalobce a také k tomu, že spáchal více přestupků v souběhu, uplatnil proto absorpční zásadu. Při rozhodování o výši pokuty vycházel správní orgán z předpokladu, že k jejich spáchání došlo z nedbalosti. Jako k polehčující okolnosti přihlédl ke skutečnosti, že žalobce se správním orgánem spolupracoval. Žalovaná pak v napadeném rozhodnutí reagovala na všechny odvolací námitky žalobce, které jsou v části totožné s námitkami žalobními.
22. Žalobce namítl, že správní orgán prvního stupně i žalovaná měli jako polehčující okolnost vyhodnotit skutečnost, že k účtování rozdílné ceny zboží „LED OSRAM MR16 35“ došlo vlivem písařské chyby. Krajský soud se touto námitkou zabýval již výše a shledal, že tato skutková okolnost nemohla mít vliv na právní kvalifikaci jednání žalobce. Rozdíl mezi deklarovanou a účtovanou cenou vznikl v důsledku nesprávného účtování, za něž žalobce

nese objektivní odpovědnost. Nadto správní orgány nemohly při stanovování výše pokuty k této namítané skutečnosti přihlídnout, protože žalobce ji v průběhu správního řízení vůbec nezmínil.

23. Ve vztahu k systému „záruky vrácení peněz“, který je dle žalobce ze strany správních orgánů dlouhodobě ignorován, což rovněž způsobuje nepřiměřenost uložené pokuty, krajský soud uvádí, že na obdobné argumenty reagoval již dříve v podobných případech žalobce. Lze tak odkázat například na rozsudek ze dne 31. 3. 2015, č. j. 29 A 24/2013-59, ve kterém krajský soud konstatoval, že tento systém nelze považovat ani za polehčující okolnost, jelikož se jedná o povinnost žalobce odstranit následky vlastního protiprávního jednání. Žalobce se ovšem snaží argumentovat mechanismem, za jehož pomocí dochází k odstraňování účinku (v trestněprávním smyslu) protiprávního jednání – odstranění konkrétní finanční újmy spotřebitelů. V určitých případech by odstranění účinku trestného činu mohlo být hodnoceno jako polehčující okolnost, v tomto případě tomu tak ovšem nebude, jelikož odstranění účinku klade nepřiměřené nároky na poškozeného spotřebitele (u velkých obchodních řetězců jsou nároky na sledování a cenovou kontrolu nákupu každého zboží mnohem vyšší) (obdobně viz rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 5. 12. 2018, č. j. 29 A 259/2016–51).
24. Námitku porušení zásady legitimního očekávání krajský soud odmítl jako nedůvodnou. Žalobce argumentoval pouze obecně, bez uvedení konkrétních případů, kdy měl být ze strany správních orgánů za obdobné provinění sankcionován mírněji.
25. Námitka žalobce, že je sankcionován za pochybení jednotlivých zaměstnanců, je rovněž nepřiléhavá. Žalobce je povinen organizovat a vést svou podnikatelskou činnost takovým způsobem, aby dostál všem svým zákonným povinnostem. Za chování svých zaměstnanců nese žalobce odpovědnost, a pokud pochybil jeho zaměstnanec, toto pochybení je v rovině zákona o ochraně spotřebitele pochybením žalobce samotného (viz rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 26. 10. 2020, č. j. 30 A 135/2018-57).

V. Závěr a náklady řízení

26. Krajský soud proto na základě výše uvedeného žalobu dle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl, neboť není důvodná.
27. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobce ve věci úspěch neměl (žaloba byla jako nedůvodná zamítnuta) a nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému správnímu orgánu, kterému by jinak jakožto úspěšnému účastníku řízení právo na náhradu nákladů řízení příslušelo, náklady řízení nad rámec jeho běžné administrativní činnosti nevznikly, protože mu soud náhradu nákladů řízení nepřiznal.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 30. října 2023

Zuzana Bystřická v.r.
předsedkyně senátu